

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Miljöersättningen Ofta frågade frågor

Ulf-Erik Häggvik, Jesper Bergman 29.5.2023

Miljöersättningen

Uppbyggnad

- Allmänna krav
 - Gäller alla som ingår miljöförbindelsen.
- Gårdsspecifika åtgärder
 - 7 åtgärder varav 2 st bör väljas årligen.
- Skiftesspecifika åtgärder
 - 8 st valfria åtgärder att välja mellan.
 - Man kan välja en, flera eller ingen alls.

Allmänna krav

Gäller alla gårdar som ingår förbindelsen

- Klimat- och Miljöplan
- Markkarteringar
- Skiftesvisbokföring

Markkarteringar

- **Skifte var anmält som NVÅ-vall ifjol, behövde då ingen markkartering. Anmäls som fodervall i år, gödslas inte men måste ändå ha markkartering för miljöersättningens skull. När måste markkarteringen senast finnas tillgänglig i år?**
- Nya markkarteringar ska tas så snabbt som möjligt. Om skiftet gödslas bör man ha markkarteringsresultat till handa.

Gårdsspecifika åtgärder

2 av dessa väljs årligen

- Klimat- och miljöutbildning
- Fleråriga mångfaldsremsor
- Markövervakning
- Organiska näringsämnen
- Pollinerarnas näringsväxter
- Precisionsodlingsmetoder
- Applikationer för uppföljning och identifiering av växtskadegörare och växtsjukdomar

Klimat- och miljöutbildning

- **När bör man hatt gått kursen?**
 - Man bör gå kursen innan förbindelseårets slut. D.v.s. om man ingår förbindelsen 2023 ska kursen vara avlagd innan 30.4.2024
- **Behöver gårdens alla delaktiga gå kursen?**
 - Det räcker att en av de delaktiga går kursen.

Markövervakning

Frågorna gäller Omfattande jordanalys

(Man kan även utföra åtgärden med Analys med markskanner)

- **Kan man utföra åtgärden genom att på en gång ta 10 prov från 2 basskiften (5+5) och använda ett av dessa prov per år under de 5 kommande åren?**
 - Man kan ta från samma skifte, men inte på samma gång. Man ska kunna följa upp utvecklingen.
- **Omfattande jordanalys: Ska det vara 1 prov/skifte eller 1 prov/påbörjad 5 hektar?**
 - 1 prov/påbörjad 5 hektar!

Pollinerarnas näringsväxter

- **Åtgärden bör utföras på hela basskiftet, men behöver det vara samma växt på basskiftets alla jordbruksskiften?**
 - Det behöver inte vara samma växt så länge hela basskiftet har växter som är uppräknade i listan för godkända växter. Olika jordbruksskiften kan ha olika näringsväxter.

Precisionsodlingsmetoder

- **Om tröskan har skördenivåmätning, men inte är positionsbaserad, duger detta som åtgärd i punkt D: ”Mätning av skördenivån för skördetröskor och självgående exakthackar baserad på geografisk information.”**
 - Duger inte. Skördenivåmätningen bör vara positionsbaserad.
- **Behöver körautomatiken eller skördemätarens användning bevisas eller räcker det med att anordningen är installerad på traktorn?**
 - Det räcker om man får ut en utskrift eller inspelning av precisionsodlingen. I andra fall behöver man kunna bevisa genom t.ex. Anskaffningsdokument och entreprenörskontrakt.

Applikationer för uppföljning och identifiering av växtskadegörare och växtsjukdomar

- **Vilka appar duger? Vad menas med att appen ska vara interaktiv?**
 - I miljöersättnings förordnings memo står omnämnt Lukes ”KasKas”-app. Alla interaktiva appar duger. Med interaktiv app menas att man själv kan skriva in information och på basen av det får man via appen aktuell information om växtskydd och växter inom ditt område.
 - Endast växtidentifiering duger inte. Så t.ex. Google Lens är inte en godkänd app.
 - Under växtsäsongen ska man ta skärmdumpar då man använt sig av appen. Dessa används sedan som bevis för användning i samband med den vintertida dokumentkontrollen. Även kommunen kontrollerar användningen.
- **Finns det någon lista på godkända appar?**
 - Ingen lista finns för tillfället. Livsmedelsverket ska göra en lista.

Skiftesspecifika åtgärder

Alla är valfria, men ger lite extra stöd.

- Jordförbättrings- och saneringsgrödor
- Fånggrödor
- Främjande av cirkulär ekonomi
- Skyddszoner
- Vallar på torvåkrar
- Hantering av avrinningsvatten
- Alternativt växtskydd för trädgårdsväxter
- Fågelåkrar

Jordförbättrings- och saneringsväxter

- **Kan man lägga till växter som inte finns med på listan över godkända växter?**
 - Nej, alla godkända växter finns med på listan
- **Får flyghavre bekämpas kemiskt?**
 - Ja, man får använda kemiska växtskyddsmedel.

Fånggrödor

- **Vilka vallbaljväxter duger som fånggröda? Är fodervicker en vallbaljväxt?**
 - klöver, lusern, vicker och käringtand. Dock duger ej endast vallbaljväxter
- **Kan man så in fånggröda i samband med sådd av höstgröda?**
 - Det kan man för följande år
- **När kan man avsluta fånggrödan om det på skiftet sås höstgröda?**
 - Det finns inget exakt datum, men huvudgrödan bör vara skördad innan man kan avsluta fånggrödan. T.ex. Fånggröda som blivit förstörd i samband med flyghavrebesprutning av huvudgrödan är inte tillåtet.
- **Kan man grunda nästa års vall med fånggröda?**
 - JA, de kan man
- **Kan man sprida stallgödsel på fånggröda?**
 - Stallgödsel får spridas från 1.10 då det är tillåtet att avsluta fånggrödan
- **”I en blandning av flera växtarter, kan det innehålla högst 10 % (av fröblandningens vikt) av andra ettåriga blommande växter.”**

Skyddszoner

- **Kan man förnya en skyddszon under förbindelseperioden?**
 - På våren 2023 kan man grunda på nytt utan speciella motiveringar. I övriga fall kan man endast förnya skyddszonens växtlighet p.g.a flyghavre eller svåra vindburna ogräs.
- **Om man förnyar en skyddszon detta år efter 30.4.2023, får man använda växtskyddsmedel innan?**
 - Detta är inte förbjudet vid sådden detta år.

Hantering av avrinningsvatten

- **Om man tar med nya skiften i åtgärden, räcker det med egengjorda kartor?**
 - Det bästa alternativet är ändå en professionellt gjord karta.
- **Om skiftet inte är sur sulfatjord enligt Vipu, hur ska man ta jordprovet och när ska det skickas in?**
 - Provet tas på 0,5 – 1,5 meters djup
 - pH utan inkubation ska vara under 4,5
 - pH efter inkubation på högst 16 veckor är under 4,0
 - Skiftets surhet ska verifieras utifrån laboratoriets jordanalys. (Samma laboratorier som gör markkarteringar)
 - Lämna in en markkartering eller ett analysresultat till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet senast 30.9 under den växtperiod då du första gången ansöker om åtgärden för hantering av avrinningsvatten.

- **Kan man lägga till åtgärder ännu i ändringsskedet, så länge man har ansökt om förbindelse och betalning innan 15.6? Hur är det med Miljösystemets åtgärder, kan man även lägga till dem under ändringsskedet fram till 2.10?**
 - Ja, det kan man!

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Miljösystem Ofta frågade frågor

29.5.2023

Stöd för miljösystem

- Helt valfria
- Man behöver inte ha miljöförbindelse
- Beviljas åt aktiv jordbrukare
- 4 åtgärder att välja på. Man kan ta en, flera eller ingen alls:
 - **Växttäcke vintertid, 50€/ha**
 - **Naturvårdsvallar, 65€/ha**
 - **Gröngödslingsvallar, 80€/ha**
 - **Mångfaldsväxter, 300€/ha**

Växttäcke vintertid

- **Godkänns kemiskt avslutade naturvårdsåkrar och grüngödslingsvallar som äkta växttäcke i åtgärden?**
 - JA, kemiskt avslutade vallväxter godkänns.
- **Monitoreras växttäcke vintertid och kommer det en utredningsbegäran ifall brister upptäckts? Finns det ändringsmöjlighet?**
 - Ja, åtgärden kontrolleras via monitorering och vid behov skickas en utredningsbegäran. Ändringsmöjlighet finns.

Naturvårds- och gröngödslingsvallar

- **Får man behandla åkern med växtskyddsmedel innan sådd av naturvårds- eller gröngödslingsvall?**
 - Växtskyddsmedel får endast användas vid avslutandet av växtligheten. Det är inte heller godkänt att spruta en gammal vall på våren om man tänker så int gröngödslings- eller naturvårdsvall. På mångfaldsåkrar (t.ex. Viltåker eller landskapsåker) får man inte använda växtskyddsmedel under hela kalenderåret.
- **Börjar slätterkravet från detta år, fastän arealen skulle vara anmäld med dessa växter redan förra året och de inte har blivit slåttade?**
 - Beräkningen av slätterkrav på naturvårds- och gröngödslingsvall börjar 2023, dvs. åkrarna ska vara slåttade senast 2024!

Ansökan om tillstånd att använda växtskyddsmedel på en skyddsremsa i en svår ogrässituation

- Punktbekämpning tillåtet med lov. Lovet fås från NTM-centralen.
- Blankettkod: 443
- Suomi.fi → Sök på "443"
- Ifylld ansökan skickas till e-post adressen: valvonta.pohjanmaa@elykeskus.fi